

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 04. Педагогіка новітньої школи

Спеціальність 014 Середня освіта (Географія)
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)»

Освітній ступінь магістр
(бакалавр/магістр)

Інститут, факультет, відділення Психолого-природничий факультет
(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка новітньої школи» для здобувачів освітнього ступеня *магістр* галузі знань *01 Освіта/Педагогіка* спеціальності *014 Середня освіта (Географія)* за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Географія)».

Мова навчання: українська.

Розробники: Малафійк І.В., доктор педагогічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи РДГУ

Протокол № 7 від «30» серпня 2020 року

Завідувач кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи І. Малафійк проф. Малафійк І.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету.

Протокол №4 від «2» вересня 2020 року

Голова навчально-методичної комісії І.О. Сяська доц. Сяська І.О.

© Малафійк І.В., 2020
© РДГУ, 2020

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,0	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u>	Обов'язкова	
Модулів — 2	Спеціальність <u>014 Середня освіта</u> <u>(Географія)</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів — 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин — 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 2,0 самостійної роботи студента — 3,0	Освітній рівень: другий (магістерський) рівень	20 год.	2 год.
		Практичні	
		10 год.	6 год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання: 12	
Вид контролю: іспит			
Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисциплін відповідно до освітньої програми			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. **Мета** викладання навчальної дисципліни «Педагогіка новітньої школи»: розкрити структуру та напрями реформування освіти; теоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади процесу навчання і виховання особистості, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних і європейських стандартів та потреб суспільства; розвинути здібності осмислювати педагогічну дійсність, приймати найефективніші рішення у відповідності із закономірностями педагогічного процесу; формувати у здобувачів вищої освіти фундаментальні знання про особливості навчання й виховання дітей під час освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогіка новітньої школи» є:

- планувати і проводити навчально-виховну роботу у відповідності з основними педагогічними закономірностями і принципами;
- організовувати діяльність учасників освітнього процесу відповідно до можливостей засвоєння ними нового навчального матеріалу;
- опанувати методики підготовки та проведення різних форм організації занять у закладах загальної середньої освіти;
- визначати цілі навчання і виховання та здійснювати вибір методів навчання і виховання, що забезпечують їх високий ступінь досягнення;
- стимулювати діяльність і поведінку учасників освітнього процесу;
- здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень;
- проводити психолого-педагогічне вивчення учасників освітнього процесу;
- використовувати на практиці передовий педагогічний досвід та нові педагогічні технології;
- оволодіти навичками ефективних комунікацій в умовах демократизації і гуманізації освітнього процесу і персональної відповідальності за процес навчання у закладах загальної середньої освіти.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні володіти наступними **компетентностями**:

загальними:

- ЗК 2. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.
- ЗК 4. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми, застосовувати знання на практиці.
- ЗК 6. Здатність працювати автономно та в команді.

фаховими:

- ФК 9. Здатність організувати роботу учнів за рівнями засвоєння навчального матеріалу та застосовувати методи діагностування навчальних досягнень учнів з географії, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.
- ФК 12. Здатність до застосування набутих педагогічних та спеціальних фахових знань для забезпечення якості освітнього процесу.
- ФК 13. Здатність створювати рівноправну, справедливу і доброзичливу атмосферу, що сприяє навчанню усіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей.

Очікувані результати навчання:

- ПРН 10. Володіти основами професійної культури, використовувати наукову географічну літературу українською та іноземною мовою, готувати та редагувати тексти професійного змісту державною мовою.
- ПРН 14. Застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі педагогічні та інформаційні, для забезпечення якості освітнього процесу в ЗЗСО, забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів та здобувачів вищої освіти під час освітнього процесу та приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах.
- ПРН 15. Застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та майбутнього професійного самовизначення учнів, готувати їх до свідомого вибору життєвого шляху.
- ПРН 16. Уміти діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю, формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, організувати співпрацю учнів та їх ефективну роботу в команді, визначати оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3,0 кредити ECTS.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Основні поняття і категорії педагогіки новітньої школи.

Педагогіка новітньої школи. Основні завдання педагогіки новітньої школи на сучасному етапі. Поняття про педагогічний процес та характеристика його компонентів. Закономірності педагогічного процесу.

Тема 2. Методи науково-педагогічних досліджень.

Методологія педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень. Характеристика окремих філософських напрямів. Підходи до вивчення педагогічних явищ і процесів. Методи емпіричного і теоретичного дослідження. Метод моделювання, тестів та кваліметрії. Характеристики тесту. Системний підхід у дидактичних дослідженнях. Метод системно-змістової декомпозиції знань.

Тема 3. Сучасна загальна середня освіта в Україні.

Теорія і практика освіти. Історія, структура, функції освіти в Україні. Основні принципи освіти. Моделі освіти. Сучасні тенденції в розвитку світової освіти. Модернізація системи освіти в Україні та Європейський освітній процес. Реформування середньої освіти: виклики та нововведення.

Тема 4. Закон України «Про повну загальну середню освіту».

Загальні положення. Безпечне освітнє середовище. Державні стандарти повної загальної середньої освіти. Модельна навчальна програма. Навчальна програма. Педагогічна інтернатура. Типова освітня програма та навчальний план. Цикл освітнього процесу. Відповідність результатів навчання, здобутих учнем на відповідних рівнях повної загальної середньої освіти, державним стандартам. Рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної повної загальної середньої освіти на кожному рівні та відповідає вимогам, встановленим законодавством. Рівні, строки та форми здобуття повної загальної середньої освіти. Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії учня.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ДИДАКТИКА НОВІТНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Тема 5. Дидактична система та її характеристики.

Становлення та розвиток дидактики. Витоки дидактичних ідей. Актуальні питання дидактики ХХ ст. Вимоги до визначення змісту освіти у закладах загальної середньої освіти. Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності учнів. Основні функції навчання. Авторські дидактичні системи навчання. Поняття дидактичного циклу. Категорії вираження досвіду. Компетенція та компетентність. Механізми реалізації компетентнісного підходу у дидактиці. Формування компетенцій під час вивчення предметів. Діяльнісний підхід у формуванні компетенцій.

Тема 6. Процес навчання у закладах загальної середньої освіти.

Загальна характеристика процесу навчання. Поняття змісту освіти та його основні складові. Типи (види) навчання у школі. Структура процесу навчання. Предметна структура змісту навчання. Суб'єктно-суб'єктна та суб'єктно-об'єктна взаємодії як цілісні утворення. Учіння як система. Окремі системи «Учіння». Окремі приклади застосування діяльнісного підходу до вивчення. Позиція інтересів особистості та суспільства. Нормативні документи,

що визначають зміст освіти. Системи організації навчального процесу в закладах загальної середньої освіти. STEM-навчання.

Тема 7. Форми організації та методи навчання у закладах загальної середньої освіти.

Методи та засоби навчання у школі. Форми навчання та форми організації навчання. Класифікації методів навчання. Рівнева класифікація методів навчання. Деякі особливості узагальненої класифікації методів навчання. Урок, його підготовка та проведення. Нетрадиційні уроки. Різні види нетрадиційних уроків. Урок-аукціон. Диференційоване і розвивальне навчання. Класичні теорії розвивального навчання. Дидактична система Занкова. Концепція Ельконіна-Давидова. Навчання на основі руху пізнання від предмето- до системоцентризму. Самостійна робота учнів. Засоби навчання та їх функції. Інтерактивні методи навчання. Поняття технологи навчання. Приклади окремих технологій. Суть програмованого навчання. Алгоритми у навчанні. Суть і структура проблемного вивчення матеріалу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.

Тема 8. Учасники освітнього процесу.

Учасники освітнього процесу в закладах освіти (учні, педагогічні працівники, інші працівники закладу освіти, батьки учнів, асистенти дітей тощо). Права та обов'язки. Причини міжособистісних конфліктів у освітньому середовищі та шляхи їх подолання. Робочий час та оплата праці педагогічних працівників. Педагогічна діяльність вчителя. Робота в інклюзивних класах (групах). Проведення позакласної роботи з учнями. Види педагогічної (навчальної, виховної, методичної, організаційної) діяльності. Рівні продуктивності педагогічної діяльності. Поняття успішності та ефективності педагогічної діяльності. Види критеріїв оцінювання успішності і професіоналізму педагога.

Самоврядування працівників закладу освіти. Педагогічна рада. Учніське самоврядування. Батьківське самоврядування закладу освіти. Піклувальна рада закладу (закладів) загальної середньої освіти.

Забезпечення академічної доброчесності у сфері загальної середньої освіти. Ліцензування освітньої діяльності. Інституційний аудит. Атестація педагогічних працівників. Сертифікація педагогічних працівників. Міжнародне співробітництво у системі загальної середньої освіти.

Тема 9. Рівні засвоєння знань. Закон ступеневого розвитку.

Знання – як категорія вираження цілей навчання. Уміння і навички як категорії вираження цілей навчання. Формування компетентностей. Ключові компетенції сучасного школяра. Особливості формування базових і предметних компетентностей старшокласників.

Досвід творчої діяльності як категорія вираження цілей навчання. Емоційно-оцінне ставлення людини до навколишньої дійсності як категорія вираження цілей навчання. Характеристики особистості як категорії вираження цілей навчання. Заохочення і відзначення учнів. Міжнародна академічна мобільність.

Тема 10. Методи контролю, перевірки і оцінювання навчальних досягнень учнів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів. Функція контролю та самоконтролю у навчанні. Види оцінювання результатів навчання учнів: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання. Відкритість зовнішнього незалежного оцінювання. Форми і порядок проведення державної підсумкової атестації, які визначаються і затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Участь у міжнародних дослідженнях якості освіти.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ												
Тема 1. Основні поняття і категорії педагогіки новітньої школи.	9	2	1	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 2. Методи науково-педагогічних досліджень.	9	2	1	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Тема 3. Сучасна загальна середня освіта в Україні.	9	2	1	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 4. Закон України «Про повну загальну середню освіту».	9	2	1	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Разом – за змістовним модулем 1	36	8	4	-	-	24	36	2	2	-	-	32
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ДИДАКТИКА НОВІТНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ												
Тема 5. Дидактична система та її характеристики.	9	2	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 6. Процес навчання у закладах загальної середньої освіти.	9	2	1	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Тема 7. Форми організації та методи навчання у закладах загальної середньої освіти.	9	2	1	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Разом – за змістовним модулем 1	27	6	3	-	-	18	26	-	2	-	-	24
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.												
Тема 8. Учасники освітнього процесу.	9	2	1	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Тема 9. Рівні засвоєння знань. Закон ступеневого розвитку.	9	2	1	-	-	6	9	-	1	-	-	8

Тема 10. Методи контролю, перевірки і оцінювання навчальних досягнень учнів.	9	2	1	–	–	6	10	–	–	–	–	10
Разом – за змістовним модулем 2	27	6	3	–	–	18	28	–	2	–	–	26
Усього годин	90	20	10	–	–	60	90	2	6	–	–	82

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.	Поняття про педагогічний процес та характеристика його компонентів. Системний підхід у дидактичних дослідженнях. Метод системно-змістової декомпозиції знань.	2
2.	Реформування середньої освіти: виклики та нововведення. Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії учня.	2
3.	Авторські дидактичні системи навчання. Позиція інтересів особистості та суспільства.	2
4.	Алгоритми. Суть і структура проблемного вивчення матеріалу. Забезпечення академічної доброчесності у сфері загальної середньої освіти.	2
5.	Міжнародна академічна мобільність. Участь у міжнародних дослідженнях якості освіти.	2
Разом		10 год.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	
1.	Учасники освітнього процесу в закладах освіти (учні, педагогічні працівники, інші працівники закладу освіти, батьки учнів, асистенти дітей тощо). Права та обов'язки.	6	8
2.	Види педагогічної (навчальної, виховної, методичної, організаційної) діяльності. Рівні продуктивності педагогічної діяльності.	6	8
3.	Система освіти України та інших країн: порівняльна характеристика. Система освіти за кордоном (США, Франція, Англія, Німеччина, Японія, Південна Корея, Китай).	6	8
4.	Ліцензування освітньої діяльності. Інституційний аудит.	6	8
5.	Атестація педагогічних працівників.	6	8

6.	Сертифікація педагогічних працівників.	6	8
7.	Міжнародне співробітництво у системі загальної середньої освіти.	6	8
8.	Заохочення і відзначення учнів. Міжнародна академічна мобільність.	6	8
9.	Види оцінювання результатів навчання учнів: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне).	6	8
10	Участь у міжнародних дослідженнях якості освіти.	6	10
	Разом	60* год.	82 год.

Примітка: 60*/82 – денна форма/ заочна форма навчання

7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ.

Кожен здобувач вищої освіти виконує письмову роботу за кожною з наступних тем (формат А4, обсягом 2–4 сторінки):

1. Діагностика рівнів засвоєння знань (на прикладі конкретної теми зі своєї спеціальності).

2. Діагностика елементів таксономії Блума (на прикладі конкретної теми зі своєї спеціальності).

3. Розробка уроку (на прикладі конкретної теми зі своєї спеціальності – 10–11 клас).

Здобувач вищої освіти звітує про виконання індивідуального завдання під час екзамену у вигляді відповіді на усні запитання викладача.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни «Педагогіка новітньої школи» використовують наступні методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекція, співбесіда, дискусія тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань).

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль знань з дисципліни викладач здійснює за рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюють за 100-бальною шкалою.

а) поточний контроль знань:

- оцінювання усних відповідей на занятті;
- оцінювання контрольних робіт;
- оцінювання завдань для самостійної роботи;
- тестовий контроль.

б) підсумковий контроль знань:

- оцінювання усних відповідей на заліку.

МО1 – іспит;

МО2 – усне або письмове опитування;

МО4 – тестування;

МО5 – командні проекти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист практичних робіт;

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента під час оцінювання результатів поточного та підсумкового контролів є такі:

- виконання усіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина засвоєння та характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних та інших інформаційних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, в їхньому взаємозв'язку та розвитку;
- характер відповідей на запропоновані питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність, повнота тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення для вирішення практичних завдань.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Контроль за процесом засвоєння студентами курсу та якістю знань здійснюватиметься у ході поточного та підсумкового контролю. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою. Поточний контроль передбачає:

– перевірку знань студентів у ході практичних занять (усні відповіді, виконання презентацій, виконання навчально-дослідних завдань, проектів, перевірка письмових завдань самостійної підготовки);

– представлення проекту, за темою передбаченими змістовими модулями.

Виконання індивідуального проекту з вивчення курсу оцінюються за 10 бальною шкалою.

Поточне тестування та самостійна робота										ІНДЗ	ПК (іспит)	Сума
ЗМ 1				ЗМ 2			ЗМ 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	10	40	100
Модульний контроль – 3				Модульний контроль – 3			Модульний контроль – 4					

T1, T2... T4 – теми змістових модулів.

Сумарна максимальна кількість балів з навчальної дисципліни: 100 балів (50 балів – за практичні заняття, самостійну роботу та модульний контроль, 10 балів – ІНДЗ, 40 балів – екзамен).

Робота здобувачів на практичних заняттях оцінюється за п'ятибальною шкалою:

- перевірка готовності студентів до виконання практичних робіт, своєчасне виконання та захист – 2 бали;
- виконання самостійної роботи – 2 бали.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- навчально-методичні матеріали з курсу;
- методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів;
- комплексні контрольні завдання, візуальна презентація курсу, набір інтерактивних завдань.

13. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Педагогіка новітньої школи. Основні завдання педагогіки новітньої школи на сучасному етапі.
2. Поняття про педагогічний процес та характеристика його компонентів. Закономірності педагогічного процесу.
3. Методологія педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень.
4. Характеристика окремих філософських напрямів.
5. Підходи до вивчення педагогічних явищ і процесів.
6. Методи емпіричного і теоретичного дослідження.
7. Метод моделювання, тестів та кваліметрії. Характеристики тесту.
8. Системний підхід у дидактичних дослідженнях.
9. Метод системно-змістової декомпозиції знань.
10. Теорія і практика освіти.
11. Історія, структура, функції освіти в Україні. Основні принципи освіти.
12. Моделі освіти. Сучасні тенденції в розвитку світової освіти.
13. Модернізація системи освіти в Україні та Європейський освітній процес.
14. Реформування середньої освіти: виклики та нововведення.
15. Закон України «Про повну загальну середню освіту».
16. Загальні положення. Безпечне освітнє середовище.
17. Державні стандарти повної загальної середньої освіти.
18. Модельна навчальна програма. Навчальна програма.
19. Педагогічна інтернатура.
20. Типова освітня програма та навчальний план. Цикл освітнього процесу.
21. Відповідність результатів навчання, здобутих учнем на відповідних рівнях повної загальної середньої освіти, державним стандартам.
22. Рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної повної загальної середньої освіти на кожному рівні та відповідає вимогам, встановленим законодавством.
23. Рівні, строки та форми здобуття повної загальної середньої освіти. Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії учня.

24. Становлення та розвиток дидактики. Витоки дидактичних ідей. Актуальні питання дидактики ХХ ст.
25. Вимоги до визначення змісту освіти у закладах загальної середньої освіти.
26. Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності учнів.
27. Основні функції навчання. Авторські дидактичні системи навчання.
28. Поняття дидактичного циклу. Категорії вираження досвіду.
29. Компетенція та компетентність. Механізми реалізації компетентнісного підходу у дидактиці.
30. Формування компетенцій під час вивчення предметів. Діяльнісний підхід у формуванні компетенцій.
31. Загальна характеристика процесу навчання.
32. Поняття змісту освіти та його основні складові.
33. Типи (види) навчання у школі. Структура процесу навчання.
34. Предметна структура змісту навчання.
35. Суб'єктно-суб'єктна та суб'єктно-об'єктна взаємодії як цілісні утворення. Учіння як система. Окремі системи «Учіння».
36. Окремі приклади застосування діяльнісного підходу до вивчення.
37. Позиція інтересів особистості та суспільства.
38. Нормативні документи, що визначають зміст освіти.
39. Системи організації навчального процесу в закладах загальної середньої освіти.
40. Методи та засоби навчання у школі.
41. Форми навчання та форми організації навчання. Класифікації методів навчання. Рівнева класифікація методів навчання.
42. Урок, його підготовка та проведення. Нетрадиційні уроки. Різні види нетрадиційних уроків. Урок-аукціон.
43. Диференційоване і розвивальне навчання. Класичні теорії розвивального навчання.
44. Дидактична система Занкова. Концепція Ельконіна-Давидова.
45. Навчання на основі руху пізнання від предметно- до системоцентризму.
46. Самостійна робота учнів. Засоби навчання та їх функції.
47. Інтерактивні методи навчання. Поняття технологи навчання. Приклади окремих технологій.
48. Суть програмованого навчання. Алгоритми у навчанні.
49. Суть і структура проблемного вивчення матеріалу.
50. Учасники освітнього процесу в закладах освіти (учні, педагогічні працівники, інші працівники закладу освіти, батьки учнів, асистенти дітей тощо). Права та обов'язки.
51. Причини міжособистісних конфліктів у освітньому середовищі та шляхи їх подолання.
52. Робочий час та оплата праці педагогічних працівників.
53. Педагогічна діяльність вчителя.
54. Робота в інклюзивних класах (групах).
55. Проведення позакласної роботи з учнями.
56. Види педагогічної (навчальної, виховної, методичної, організаційної) діяльності. Рівні продуктивності педагогічної діяльності.
57. Поняття успішності та ефективності педагогічної діяльності.
58. Види критеріїв оцінювання успішності і професіоналізму педагога.
59. Самоврядування працівників закладу освіти.
60. Педагогічна рада.
61. Учніське самоврядування.
62. Батьківське самоврядування закладу освіти.
63. Піклувальна рада закладу (закладів) загальної середньої освіти.
64. Забезпечення академічної доброчесності у сфері загальної середньої освіти. Ліцензування освітньої діяльності.
65. Інституційний аудит.

66. Атестація педагогічних працівників.
67. Сертифікація педагогічних працівників.
68. Міжнародне співробітництво у системі загальної середньої освіти.
69. Знання – як категорія вираження цілей навчання.
70. Уміння і навички як категорії вираження цілей навчання.
71. Досвід творчої діяльності як категорія вираження цілей навчання.
72. Емоційно-оцінне ставлення людини до навколишньої дійсності як категорія вираження цілей навчання.
73. Характеристики особистості як категорії вираження цілей навчання. Заохочення і відзначення учнів.
74. Міжнародна академічна мобільність.
75. Оцінювання навчальних досягнень учнів.
76. Функція контролю та самоконтролю у навчанні.
77. Види оцінювання результатів навчання учнів: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання.
78. Відкритість зовнішнього незалежного оцінювання.
79. Форми і порядок проведення державної підсумкової атестації, які визначаються і затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.
80. Участь у міжнародних дослідженнях якості освіти.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бандурка О. М., Тюріна В.О., Федоренко О. І. Основи педагогічної техніки : навчальний посібник. Х. : ТИТУЛ, 2006. 176 с.
2. Ващенко Г. Загальні методи навчання : підр. для педагогів Видання перше. К. : Укр. Вид. Спілка, 1997. 441 с.
3. Загальна методика навчання географії : Підручник / О.М. Топузов, В.М. Самойленко, Л.П. Вішнікіна. К. : ДНВП Картографія, 2012. 512 с.
4. Локарева Г.В., Міщик Л.І., Почерніна О.О. Педагогічне спілкування : науково-методичний посібник. Запоріжжя : Запорізький держуніверситет, 2000. 154 с.
5. Малафійк І. В. Дидактика новітньої школи. Навч. посібник для студентів педагогічних спеціальностей та вчителів. К. : Видавничий дім Слово, 2014. 632 с.
6. Малафійк І. В. Дидактика. Навч. посібник для студентів педагогічних спеціальностей та вчителів. – К. : Кондор.2009. 395 с.
7. Нова українська школа : poradnik для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ Видавничий дім Плянди, 2017. 206 с.
8. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. К.: Вид-во А.С.К., 2004. 112 с.
9. Самойленко В.М., Топузов О.М., Вішнікіна Л.П. та ін. Дидактика географії: Монографія К.: Педагогічна думка, 2014. 586 с.

Допоміжна

10. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук. України ; гол. ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
11. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система. Довідник користувача / пер. з англ., за ред. Ю.М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. 2-ге вид. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 106 с.
12. Журавель Т.О. Інтегроване навчання – основний складник STEM-освіти. Освіта та розвиток обдарованої особистості. № 12 (55) /12/2016. С. 32–34.

13. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / [під заг. ред. О. В. Овчарук]. К.: К.І.С., 2004. 112 с.
14. Комп'ютерні технології в освіті : навч. посібн. / Ю. С. Жарких, С. В. Лисоченко, Б. Б. Сусь тв ін. К. : Видавничо-поліграфічний центр Київський університет, 2012. 239 с.
15. Стадник О. Г. Навчально-методичний комплект з географії та його місце в навчально-методичному забезпеченні шкільного предмета // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2013. №31. С. 505–509.
16. Староста В.І. Методологічні аспекти психолого-педагогічного дослідження: Навчально-методичний посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2008.68 с.
17. Топузов О.М., Вішнікіна Л.П. Компетентнісний підхід в умовах оновленого навчання географії в загальноосвітній школі. // Географія та екологія: наука і освіта: матеріали IV Всеукраїнської конференції. М. Умань, 26-27 квітня 2012 р. / відп. Ред.. О.В. Тімець. Умань: Видавець Сочінський, 2012. С. 189–191.
18. Яценко В. Формування й оцінювання ключових компетентностей учня на заняттях географії. // Післядипломна освіта в Україні. 2007. № 2. С. 79–82.

Інформаційні (Інтернет) ресурси

1. Закон України «Про повну загальну середню освіту» // Відомості Верховної Ради. – 01.08.2020. – №31. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
2. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua.
3. Пометун О. Що таке таксономія Блума і як вона працює на уроці. – Режим доступу: <http://www.criticalthinking.expert/usi-materialy/shho-take-taksonomiya-bluma-i-yak-voparatsyuue-na-urotsi/>
4. Коваль Л. В. Організація інклюзивного середовища у закладах освіти. – Режим доступу: <http://www.ussf.kiev.ua/index.php/go=Inklus>
5. Сертифікація педагогічних працівників. – Режим доступу: <https://testportal.gov.ua/sertifikaciya-pedagogichnix-pracivnikiv-testuvannya/>

Бібліотеки:

1. РДГУ: абонент №1 – м. Рівне, вул. Пластова, 31.
2. Абонент №2 – м. Рівне, вул. Толстого, 3.
3. Абонент №3 – м. Рівне, вул. Пластова, 41.
4. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека– м. Рівне, майдан Короленка, 6, тел.22-10-63.

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка новітньої школи».
Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ проф. Малафіїк І.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ доц. Сяська І.О.

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка новітньої школи».
Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ проф. Малафіїк І.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ доц. Сяська І.О.